

OIKEUSMINISTERIÖLLE

TYÖRYHMÄN ASETTAMINEN JA TOIMINTA

Oikeusministeriö asetti 23.3.2004 työryhmän selvittämään Valtakunnansyyttäjänviraston ja paikallisten syyttäjäyksiköiden toimintaan tarvittavien resurssien määrää sekä tekemään syyttäjäntoiminnan tehostamiseksi tarvittavia lainsäädännöllisiä ja rakenteellisia muutosehdotuksia.

Työryhmän puheenjohtajana on toiminut apulaisvaltakunnansyyttäjä Jorma Kalske Valtakunnansyyttäjänvirastosta ja jäsenenä valtiosyyttäjä Pekka Koponen Valtakunnansyyttäjänvirastosta, hallitusneuvos Leena Kuusama oikeusministeriöstä, neuvotteleva virkamies Helinä Lehtinen oikeusministeriöstä, johtava kihlakunnansyyttäjä Peter Levlin Pietarsaaren kihlakunnanviraston syyttäjäosastosta, kihlakunnansyyttäjä Harri Lindberg Espoon kihlakunnanviraston syyttäjäosastosta Suomen Syyttäjäyhdistys ry:n edustajana, apulaisosastopäällikkö Jarmo Littunen oikeusministeriöstä, valtiosyyttäjä Christer Lundström Valtakunnansyyttäjänvirastosta, osastosihteeri Seija Paljakka Keski-Uudenmaan kihlakunnanviraston syyttäjäosastosta Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry:n edustajana sekä kihlakunnansyyttäjä Krista Soukola Lohjan kihlakunnanviraston syyttäjäosastosta. Työryhmän sihteereinä ovat toimineet erikoissuunnittelija Jukka Vanhala oikeusministeriöstä ja ylitarkastaja Outi Mustajoki Valtakunnansyyttäjänvirastosta 11.7.2004 saakka ja siitä lukien ylitarkastaja Simo Kolehmainen Valtakunnansyyttäjänvirastosta, sittemmin kihlakunnansyyttäjä Helsingin kihlakunnan syyttäjänvirastosta.

Työryhmä otti nimekseen *syyttäjälaitoksen rakenne- ja resurssityöryhmä*.

Työryhmän toimikausi oli alunperin 1.4. - 31.10.2004. Oikeusministeriö pidensi 1.11.2004 päivätyllä kirjeellään työryhmän määräaika 31.12.2004 asti. Ministeriö jatkoi vielä 25.1.2005 työryhmän määräaika siten, että työryhmän tuli saada syyttäjälaitoksen organisaatiorakennetta koskeva selvityksensä valmiiksi 31.1.2005 mennessä ja resursseja sekä henkilöstörakennetta koskeva selvityksensä valmiiksi 30.4.2005 mennessä.

Työryhmä on kokoontunut yhteensä 18 kertaa. Työryhmässä ovat olleet kuultavina asiantuntijoina hallitusneuvos Heikki Liljeroos oikeusministeriöstä ja hallitusneuvos Tiina Eränkö-Pekkanen sisäasiainministeriöstä. Suomen Nimismiesyhdistys ry on toimittanut työryhmälle kirjallisen lausunnon.

ORGANISAATORAKENNETTA KOSKEVAT EHDOTUKSET

Syyttäjälaitoksen *kaksiportaisuuteen* ei esitetä muutoksia. *Ohjaus- ja johtosuhteet* jäisivät niinkään ennalleen. Kuitenkin *valtiosyyttäjien* tehtäväkuvausta paikallisen syyttäjäntoimen ohjauksessa esitetään täsmennettäväksi. Valtakunnansyyttäjänviraston sisäiseen organisaatioon ei esitetä muutoksia.

Paikallisen syyttäjäntoimen rakenteiden osalta työryhmässä on ollut esillä kolme vaihtoehtoa. Niistä kaksi uutta organisaatiojärjestelyä erottuu selkeästi kolmatta eli nykyistä rakennetta paremmaksi. Uudet vaihtoehtoiset järjestelyt eivät edellytä lakien muuttamista. Joitakin asetuksentasoisia säännöstarkistuksia tulisi kuitenkin tehdä.

Rakenteiden osalta työryhmä ehdottaa muodostettaviksi nykyisistä yhteistoiminta-alueista omat, syyttäjänvirastoiksi nimettävät syyttäjäyksiköt. Niillä olisi toiminnallisten tarpeiden, mikä tarkoittaa ensisijassa esitutkintayhteistyötä poliisin kanssa ja syytteiden ajamista paikallisessa käräjäoikeudessa, sekä kansalaisten palvelujen saatavuuden edellyttämiä paikallistoimistoja. Rakennejärjestely toteutettaisiin oikeusministeriön niin sanotulla täydellistä yhteistoimintaa koskevalla määräyksellä. Syyttäjänvirastoja olisi siten yhteensä 18, Helsingin kihlakunnan syyttäjänvirasto ja Ahvenanmaan maakunnansyyttäjänvirasto mukaan luettuina. Näin muodostetuilla uusilla syyttäjänvirastoilla olisi lisäksi yhteensä 44 paikallistoimistoa.

Toisena vaihtoehtona olisi vähentää täydellistä yhteistoimintaa koskevalla määräyksellä syyttäjäyksikköjen lukumäärä noin 30 paikallisyksikköön. Nämäkin syyttäjäyksiköt nimettäisiin syyttäjänvirastoiksi ja niillä olisi tarvittava määrä paikallistoimistoja.

Syyttäjiä olisi kummassakin järjestelyssä 62 paikkakunnalla. Työryhmä ei ole asettanut näitä vaihtoehtoja etusijajärjestykseen. Asiallinen ero niiden välillä olisikin vain syyttäjänvirastojen hallinnollisessa koossa.

Kummassakin vaihtoehdossa Kittilän ja Käsivarren *nimismiesten* syyttäjäntehtävät esitetään siirrettäväksi Lapin läänin kihlakunnansyyttäjille.

TYÖRYHMÄN JATKOTYÖSKENTELY

Esitettyihin rakennejärjestelyihin liittyvät henkilöstö- ja työmäärämitoitukset laskentaperusteineen sekä rakennejärjestelyiden aiheuttamat säästöt ja muut taloudelliset vaikutukset tullaan esittämään loppumietinnössä. Tarkoituksena on, että siinä kuvataan ehdotettujen rakennejärjestelyiden mukainen henkilöstörakenne ja sitä vastaava mitoitus.

Rakennetta, virastokokonaisuuksia ja virka- sekä virastonimikkeitä on tarkasteltava uudelleen, jos valtion paikallishallinto järjestetään kokonaan uudelleen irtautumalla nykyisestä kihlakuntamallista.

Saatuaan työnsä tältä osin päätökseen työryhmä kunnioittavasti luovuttaa välimietintönsä oikeusministeriölle.

Helsingissä tammikuun 31 päivänä 2005

Jorma Kalske

Pekka Koponen

Leena Kuusama

Helinä Lehtinen

Peter Levlin

Harri Lindberg

Jarmo Littunen

Christer Lundström

Seija Paljakka

Krista Soukola

Jukka Vanhala

Simo Kolehmainen